

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32
Amsterdam.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij (S. D. P.).
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

Dit nummer bevat een bijblad.

Het Woensdagnummer is wegens de Pinksterdagen niet verschenen, maar vereenigd met dit Zaterdagnummer.

INHOUD: Oorlogskroniek. — Kongres-Besprekingen: Is zij werkelijk zoo noodig? — Imperialisme in Japan. — Volkswapening Machtsmiddel. — Een paar Kongrespunten. — Het voorstel Bussum inzake verkiezingen. — De Volkswapening van Mannoury. — Boekaankondiging. — Melkoorlog te Amsterdam. — Uit de Partij. — Van de Afdelingen. — Korrespondentie. — Advertentiën.

Bijvoegsel: Vooruitzichten en Voorstellen II. — Van leiders en massa. — Uit de Vakbeweging: De Vakvereenigingsmotie. — Revolutionair Socialistische Clubs. — Geen Woorden maar Daden. — Nog eens: Revolutionaire Clubs.

Oorlogskroniek.

Zondag 23 Mei heeft Italië aan Oostenrijk de oorlog verklaard en hiermede is de elfde maand van de oorlogstoestand ingegaan op een wijze, dat het einde van de wereldoorlog minder dan ooit is te voorzien. En als de N. Rott. Ct. ter gelegenheid daarvan thans schrijft, dat Duitschland „zelfs de moreele steun van eenig neutraal land mist," dan mag dat misschien niet geheel juist zijn, maar dan wil dat in elk geval zeggen, dat Duitschland voor het oogenblik zelfs niet meer op de moreele steun van dit machtige Rotterdamse orgaan kan rekenen, van dit steun die Duitschland tot dusverre had. Voor een steun die Duitschland tot dusverre had. Voor dat gedeelte van de Ned. arbeiders, dat in gedachten is met het heldhaftig tegen de oorlog strijdende deel van het Italiaansche proletariaat, en dat dus aan geen enkele oorlogvoerende moreele steun geeft, moet dit, gevoegd bij het oorlogsdrijven van de financieel-intellektuele imperialistische klik Van Aalst, Kernkamp en Co., en hun eischen van algemeene volksweer en algemeene dienstplicht, een reden te meer zijn om tegen de oorlog te strijden en **demobilisatie** niet alleen met woorden maar **metterdaad** te eischen. Het oorlogsgevaar, immers het imperialisme, groeit midden-in de wereldoorlog allerwegen en zienderoogen.

Gaan we nu over tot de tiende oorlogskroniek, die een vervolg is van de maandoverzichten in de nos. van 26. Aug., 23 Sept., 24 Okt., 25 Nov. en 24 Dec. 1914, en 27 Jan., 24 Febr., 24 Mrt. en 1 Mei j.l., dan noteeren we de volgende belangrijkste gebeurtenissen in de laatste zware oorlogsmaand:

25 April. Landing van Engelschen en Franschen op beide oevers van de Dardanellen, de doorgang van de Middellandsche Zee naar Konstantinopel.

27 April. De Duitschers trekken op in het Russische Koerland.

30 April. De Duitschers beschieten Duinkerken.

1 Mei. De Franschen beschieten Metz. Nieuwe strijd aan het Suezkanaal.

4 Mei. Gelijk later bekend werd, heeft Italië op deze datum het bondgensotschap met Oostenrijk opgezegd, en werd dus toen het Drievoudig Verbond (Duitschland-Oostenrijk-Italië) formeel opgeheven.

7 Mei. De Engelsche reusachtige passagiersboot Lusitania met ammunities voor de Engelsche Regeering, door de Duitschers bij Ierland in de grond

geboord. Ongeveer 1500 passagiers verdrinken. — Ultimatum van Japan aan China.

8 Mei. De drieweekse verwoede gevechten bij Yperen, de meest bloedige wellicht die tot nog toe in deze bloedigste aller oorlogen gevoerd zijn, eindigen met een klein nadeel voor de Engelschen en Franschen. Het Russische front in W Galicie wordt door de Duitschers doorbroken. De Duitschers bezetten Libau in de Russische Oostzee-Provincie.

9 Mei. China onderwerpt zich aan het Japansche ultimatum. Het stuk van Hongarijé, dat door de Russen bezet was, wordt door hen onruimd.

10 Mei. Duitschland biedt Nederland verontschuldiging aan voor het vernielen van het stoomschip Katwijk. Duitse luchtschepen wepen bommen bij de mond van de Theems.

12 Mei. Een nota van de Vereenigde Staten aan Duitschland wegens het vernielen van de Lusitania, waarbij ook Amerikanen waren omgekomen, wordt gepubliceerd. Windhoek, Hoofdstad van Duitsch-Zuid-West-Afrika, door Becha voor de Engelschen bezet.

14 Mei. Anti-Duitsche furie in Engeland en in Johannesburg, grootste stad van Transvaal. Het oorlogsgezinde Ministerie-Salandra in Italië neemt zijn ontslag.

14 Mei. In vijfdaagsche strijd komen de Franschen bij Atrecht een eindje vooruit.

15 Mei. Duitschers en Oostenrijkers ontnemen de Galicische stad Jareslaw aan de Russen. De Russen wijken in Polen terug.

16 Mei. Salandra's ontslag niet aangenomen. Hij blijft.

17 Mei. Ook de Engelschen komen in Fransch-Vlaanderen een eindje vooruit.

19 Mei. De Russen worden in Galicië over de rivier de San teruggeworpen, waaraan Jareslaw en Przemysl liggen.

20 Mei. De Italiaansche Kamer neemt de oorlogswet aan. De socialisten stemmen tegen. Ook eenige katholieken, maar die verbinden zich in godsvrede met de oorlogvoerende Regeering. De Duitschers en Oostenrijkers winnen veld ten Noorden van het in Russische handen zijnde Galicische Przemysl.

23 Mei. Italië verklaart de oorlog aan Oostenrijk.

Bespreking Kongres-Voorstellen.

Is zij werkelijk zoo noodig?

Waar men nu toch zooveel woorden gebruikt over de R. S. C. wil ik daar nu ook wel eens mijn meening over zeggen.

Vooraf moet ik toch ook dit zeggen dat het ingezonden stuk van v. S. in „De Tribune“ van 1 Mei te persoonlijk is, en dat onze partij geen kosthuis is maar een Socialistische partij; scherpe kritiek kan geen kwaad, maar het kan ook te persoonlijk zijn, en dat kan wel kwaad; alzoo geeft het voedsel voor de R. S. C. Personen, die zich persoonlijk te fel bekritiseerd gevoelen, voelen zich beter thuis in dergelijke clubs (al is dit niet goed van hun). Ik acht het dan ook beter om personen die van meening verschillen over een te voeren propagandamiddel niet op een dergelijke manier af te maken.

Maar nu iets over de club zelf. Is het wel zoo noodig om dergelijke clubs op te helpen richten?

Is de strijd voor het Socialisme niet goed in onze partij? Zijn wij principiëel en praktisch niet één? Of is het alleen omdat wij niet hard genoeg groeien? Er is toch geen andere weg te volgen dan die door ons gegaan wordt. Of wil men liever dat onze partij hoe dan ook maar groeit. Daarvan hebben we het resultaat toch gezien in de S.D.A.P., nietwaar. Ook daar waren velen met revolutionair inzicht, maar toen het erop aankwam het te toonen met de daad, wat bleef er toen van over? Hoe is het gegaan in het zoo hoog wetenschappelijk en ontwikkeld land, waar wij altijd op gewezen werden? Moeten wij dan niet erkennen dat wij hier in het zoo achterlijke land na onze zesjarige propaganda, een niet te onderschatten succes hebben gehad? Dat er een partij in Holland is, die met de daad, werkelijk getoond heeft internationaal te zijn, dit schijnt voor de liefhebbers van de R. S. C. niet veel te zijn, maar voor ons wel. Het heeft ons getoond, dat wij op deze weg door moeten gaan en anders niet.

Neen partijgenooten, daar behoeft men geen clubs voor op te richten. Wat wij in onze partij niet gedaan kunnen krijgen, dat kunt gij ook niet in een club, waar elementen in zijn, die de konsekwentie niet aan willen, om in onze partij te komen en te strijden voor het revolutionair socialisme, omdat zij een persoonlijke antipathie hebben tegen verschillende partijgenooten van ons, of omdat zij niet willen erkennen dat wij gelijk hebben gehad, niet alleen nu maar vroeger. Maar ik vraag u, wat heeft het proletariaat met dergelijke persoonlijkheden te maken. Moeten zulke menschen zoals in het program van uw club staat, solidariteit en opofferingsgezindheid bij de arbeiders brengen. Was het dan niet beter als zij dit eerst bij zich zelve toepasten? Zoolang zij dat niet willen, is het ook geen ernst met hun willen, maar is het niets anders als geschermt met woorden en „verheven“ ideeën.

Neen partijgenooten, al ben ik het ook niet eens met het voorstel van Enschede om de partijgenooten nu juist te verbieden lid te zijn van zoo'n club, daar zij dan toch eerst eens aan moeten toonen of het onsocialistisch is, ben ik toch niet overtuigd dat een dergelijke club noodig is en ons vlugger zal brengen bij ons doel.

Al kijk ik ook naar geen drie letters, zoolang onze partij zoo door gaat, zoals zij nu gaat, is er geen andere organisatie noodig.

R. Pet.
Andere stukken over dit onderwerp vindt men op de 3e pagina van dit blad en in het Bijblad. Red.

Steunpenning.

Wij openen hierbij een steunpenning voor de verdedigingskosten van Wijnkoop in het geding dat hem aangedaan wordt wegens zoogenaamde belediging van de Czaar. Al het ingekomene zal in „De Tribune“ worden verantwoord. De kleinste bijdrage is welkom, maar ook groote bedragen zijn noodig. Alles te zenden aan het Partij-Sekretariaat der S. D. P.:

J. C. Ceton,
Laings Nekstraat 33 III,
Amsterdam.

Belangrijk voor de discussie:

„Volkswapening“, door D. J. Wijnkoop. 16 Bladz. 2 cents, fr. p. p. 3 cents. Voor de afd. 100 stuks voor f1.50. Bestellingen bij Drukkerij „De Strijd“, Gijsbr. v. Aemsteistraat 32, Amsterdam.

Imperialisme in Japan.

Japan, een land met meer dan 50 miljoen inwoners en een bevolkingsdichtheid groter dan die van Duitsland en Frankrijk, is in tal van opzichten vol verrassingen en tegenstrijdigheden. Een van de vragen, die vooral in dezen tijd zich opdringt is wel, hoe het mogelijk is, dat Japan zoo vooraan staat in imperialistische daden, terwijl toch de industriële ontwikkeling nog betrekkelijk gering is. Zeker, er zijn groote spaanerijen, weverijen, scheepswerven en mijnbedrijven, die geheel op Europeeschen leest zijn geschoeid. Maar naast de toch altijd betrekkelijk weinige reuzenbedrijven, zijn de midden-groote bedrijven slecht vertegenwoordigd en is het kleinbedrijf en de huisindustrie nog zeer sterk. En vooral de voorwerpen van dagelijksch gebruik worden nog in hoofdzak op de oude wijze geproduceerd. Wat zou er nog een geweldige ontwikkeling in kapitalistischen zin mogelijk zijn, geheel gericht op de binnenlandsche markt, vooral indien daarmee gepaard ging een meer algemeene wijziging in leefwijze en behoeften naar Westersch voorbeeld, dat overigens door de kapitalisten zoo graag wordt gevolgd.

En toch vindt men die onbedwingbare drang naar expansie, waarbij de militaire lasten tot een staatsbankroet dreigen te voeren. Was het niet Japan, dat reeds jaren geleden twee groote imperialistische oorlogen voerde tegen China en Rusland, en mengde het zich niet in het tegenwoordige conflict, zonder daartoe bij verdrag verplicht te zijn, en zonder ook maar de gebruikelijke leugens te verspreiden over bedreigde eer of nationaliteit? Hier schijnt op het eerste gezicht de verklaring van overproductie van goederen en kapitaal niet wel aannemelijk, en toch kan dit Japansche voorbeeld zeer tot verheldering van ons begrip van imperialisme bijdragen.

Het wordt hier, meer nog dan elders duidelijk, dat alle economische begrippen betrekkelijk zijn en dat, bij gelijkheid in de algemeene kapitalistische ontwikkeling, toch ieder land zijn bijzondere historische voorwaarden heeft.

De vraag krijgt reeds dadelijk een ander aanzien, indien we nagaan, welke bedrijven zich in Japan kapitalistisch hebben ontwikkeld. We vinden dan spinnerijen en weverijen, scheepswerven, enkele groote bierbrouwerijen en lucifers-fabrieken, en mijnindustrie, waaronder vooral koper en steenkool. Maar het is kenmerkend, dat juist voor deze industrieën de binnenlandsche markt onvoldoende is, en dat deze bedrijven, veelal met staats hulp opgericht, of nog van staatswege gesteund, niet kunnen bestaan zonder export, omdat de koopkracht in het binnenland zoo uiterst gering is en de behoeften nog tot het oude lage peil blijven neergedrukt.

Zeker, indien niet de directe winst het alles-beheerschende doel was, indien een meer algemeene ontwikkeling tot leidraad diende, dan zou de binnenlandsche markt geweldig kunnen worden uitgebreid. Maar dat zou beteekenen hogere loonen, duurder landbouwproducten, minder reusachtige winsten voor enkelen. En al zou de kapitalistenklasse als geheel, daarbij misschien op den duur meer winst behalen, de nieuwe geld- en regeermachten verzetten zich tegen alles, wat kan leiden tot duurder arbeidskrachten.

Vergeten we niet dat Japan reeds meer dan 400 miljoenen heeft, en dat van de 22 personen met meer dan 10 miljoen yen, dit vermogen voor 16 van hen dateert van de laatste 40 jaar. Voor dit nieuwe groot-kapitaal heeft uitbreiding van industrie, van de inlandsche industrie weinig aantrekkelijks, en zelfs voor de export werkende fabrieken kunnen de aanwas van dit kapitaal niet voldoende rentegevend maken, zoodat inderdaad ook hier de factoren van betrekkelijke overproductie ook van kapitaal wel degelijk aanwezig zijn, en wel bij een kleine klasse van zeer rijke en de regering beheerschende groot-kapitalisten, waarbij nog komt, dat een deel van de groote bedrijven staatsbedrijven zijn of door den staat worden gesteund, hetgeen zoo mogelijk nog meer rechtstreeks aanleiding vormt voor imperialistisch ingrijpen.

Trouwens ook voor Europa is de overproductie van goederen en kapitaal slechts een betrekkelijk begrip, en is de mate van imperialisme niet afhankelijk van den absoluten stand der industrie, maar van allerlei economische omstandigheden, waardoor bv. het Russische imperialisme sterker is, of althans tot voor kort was, dan het Amerikaansche, dat getemperd werd door de enorme ontwikkeling van de binnenlandsche markt in de laatste tientallen van jaren.

En dan is er nog een tweede oorzaak, waardoor Japan en alle andere moderne staten gedreven worden tot zoo sterk mogelijk imperialisme, nl. de onderlinge concurrentie. Zoodra eenmaal het imperialisme als verschijnsel van de moderne kapitalistische ontwikkeling optreedt, moet dit streven algemeene vormen aannemen, op straffe van achteruitzetting en ondergang nu of in de toekomst voor die staten, die de teekenen des tijds zouden miskennen. Evenmin als de partikuliere kapitalist zich kan onttrekken aan de concurrentie die grootere bedrijven en nieuwe arbeidsmethoden vraagt, evenmin kan een moderne kapitalistische staat nalaten zijn invloed, in dit beslissende stadium, zoover als eenigszins mogelijk is uit te strekken.

En evenmin als tegen de gewone concurrentie individueel verzet van de arbeiders kan helpen en deze tot organisatie worden gedwongen, evenmin is een nationaal verzet tegen imperialisme op den duur mogelijk en een daadwerkelijke internationale organisatie daartegen gebiedend noodzakelijk.

Japan neemt zijn kansen thans opnieuw waar en wordt door de omstandigheden begunstigd, zeer tot nadeel van het Japansche proletariaat, waarvan de zeer lage levensstandaard, ondanks de aanraking met tal van moderne behoeften niet is gestegen en die bovendien de kosten in goed en bloed hebben te dragen van deze tot het uiterste gedreven imperialistische politiek.

Dat overigens de invloed van het kapitalisme op de uitgebuiten even moordend is als elders, waar nog geen vakorganisatie een tegenwicht vormt, moge blijken uit enkele beschouwingen van een dokter, voorkomend in een burgerlijk blad „The Japan Chronicle“ van Maart 1914, over arbeiders in fabrieken, die, hetgeen een bijzonderheid is van Japan, ruim 70% van de arbeidskrachten in fabrieken leveren. De meeste vrouwen zijn werkzaam in de spinnerijen en weverijen en 70% daarvan leven en slapen in of bij de fabriek met een werktijd van 13—14 uur voor de zijdefabrieken en 14—16 uur voor de weverijen. De rest van den tijd is noodig voor slapen, eten en toilet, zoodat deze vrouwen praktisch de fabriek niet verlaten, want ook een wekelijksche rustdag is onbekend. In de spinnerijen is bovendien afwisselend dag- en nachtdienst, waarbij beide ploegen één stel bedden hebben, die nooit worden gelucht of schoongemaakt, zoodat tuberculose daar epidemisch wordt. Gedurende de week met nachtdienst bleek het gewicht der vrouwen aanmerkelijk af te nemen en de dokter voegt de verpletterende mededeeling hieraan toe: „De vrouwen kunnen deze inspanning niet meer dan één jaar volhouden, waarna dood, ziekte of ontslag het onvermijdelijk resultaat zijn.“ Het blijkt dan ook dat ieder jaar 80% der vrouwen de fabriek verlaten om onmiddellijk door anderen te worden vervangen. Van de 200.000 fabrieksarbeiders, die jaarlijks de verschillende fabrieken verlaten, keeren slechts 80.000 weer terug in de ouderlijke woning en van deze zijn ongeveer 25% tuberculoos. De overige 120.000 blijven buiten hun familieverband, hetgeen in Japan wil zeggen: dat men zijn laatste steun kwijt is. Deze trekken van fabriek naar fabriek, komen terecht in theehuizen van verdacht allooi en vervallen tot wettige of onwettige prostitutie.

Dat onder deze omstandigheden aan vakorganisatie de denkbaarste groote moeilijkheden in den weg staan ligt voor de hand. In dit opzicht is dan ook na enkele vruchteloze pogingen nog niets blijvends bereikt, terwijl iedere poging tot organisatie streng wordt onderdrukt, waarbij b.v. als officieele reden voor niet-toelaten van een organisatie nog in 1914 wordt opgegeven: „dat de deelnemers menschen zijn, zonder middelen, opvoeding en krediet, en dus ongeschikt om een dergelijke vereeniging te vormen.“ Dit betrof de vorming van een „Labor Party“, volstrekt niet van een socialistische partij, die reeds op den dag van zijn ontstaan in 1901, onmiddellijk door de politie werd onderdrukt.

Slechts zeer sporadische en weinig omvangrijke stakingen geven een uiterlijk teken van de gisting, die ondanks alles zal doorwerken, en ten slotte overwinnen. Want in moed, bevattelijkheid en opofferingsgezindheid voor een algemeen doel, staat de Japanner zeker niet bij zijn Westersche collega ten achter.

S. J. R.

Volkswapening Machtsmiddel.

Wij ontvangen van Anders de volgende beschouwing:

„Ons strijdprogramma bevat eisen, die wij aan de burgerlike maatschappij stellen“, zegt D. d. L. in „De Tribune“, no. 63. Maar dan past er toch de formulering van punt 7, zoals Groningen die wil, „bestrijding en verwerping van elke militaire organisatie en van elke militaire uitgave“ zonder meer, niet in (die d. L. verdedigt), want dat is geen eis aan anderen, maar een voornemen voor zich zelf. Hieruit blijkt al de tegenspraak tussen de geest van het strijdprogramma en de verandering die de herzieners willen. Werd hun voorstel aangenomen, dan zou er consequent een verandering van het hele strijdprogramma van positieve hervormingseisen tot een negatief op moeten volgen. Dat geeft Utrecht in zijn toelichting ook feitelijk toe; maar die afd. wil daarom de gehele militaire paragraaf uit het strijdprogramma lichten. Dat is echter in principe een verwerping van het hele strijdprogramma.

Het strijdprogramma echter bevat eisen tot democratisering van de staat. D.i. het wil, dat de politieke machtsmiddelen niet langer door de bourgeoisie als klasse-instrumenten kunnen worden gebruikt. Het is geen wensenlijstje van wat wij in een soc. maatschappij zouden willen, — integendeel, het is een lijst van wat ons het meest gehaat is, de wapenen onzer vijanden, mét de eis die uit handen te geven. Dat is nog geen socialisme, maar de baanbreker er van: democratie. Natuurlijk wil de

bourgeoisie die wapenen niet goedschiks afleggen, en of we hen al erom vragen of het eisen, zij zullen er zich wel voor wachten. Dat te veronderstellen zou nu juist, om een Utrechts woord te gebruiken, utopies zijn. Wij kunnen hún wapenen niet afschaffen, dat kunnen we pas, nadat het de onze zijn geworden (en als wij ze dan niet meer nodig hebben). Zoals wij niet kunnen eisen dat zij het kapitalisme zullen afschaffen, maar het proletariaat alleen dit tot het socialisme kan omvormen, zo is 't ook met de politieke machtsmiddelen. We moeten die veroveren. Zouden we eenvoudig het socialisme prediken zonder het kapitalisme op al zijn machts-punten aan te vallen en zijn bolwerken te proberen te veroveren, we zouden geen politieke partij maar een troep pruttelaars en dromers zijn.

Zo ook op het gebied van het leger. Zeker, voor algemeene dienstplicht — daar zorgen nu al wel v. Aalst c.s. voor. „De gelijkheid in den dood“ zoals Gorter zegt, het allen in knechtschap van het kapitalisme brengen, dat kunnen we nu zeker wel aan de Heren zelf overlaten. Misschien echter zagen dit de samenstellers van ons strijdprogramma al wel in, toen zij de eis „algemeene weerplicht“ van het S. D. A. P.-programma veranderden in „algemeene volkswapening“.

Maar juist doordat het lijden algemeen is, kan het in een algemeen strijden omslaan ook hier. Ook dit sterkste machtsmiddel moet den heersers ontworpen worden, moet in de macht van het proletariaat komen. Dat betekent toch niet, dat wij tevreden zouden zijn met een verdwijnen van het officierskastewezen en dergelijke! (Overigens is het voorbeeld van de Boerenlegers dat d. L. geeft ook daarom onjuist, waar toch dat genoemde „reactionaire gebruik“ eerst plaats had nadat die legers in de Boerenoorlog overwonnen waren door het Engelsche kapitalisme.) Evenmin als de democratisering van de staat eenvoudig betekent A. K. voor de 2e Kamer. Het komt hier wel degelijk op de „uitlegging“, op de „bedoeling“ aan — en dan zijn de voorstanders van de eis volkswapening waarachtig niet de „liefste bedoelers“! Een andere betekenis geven kan men aan elke eis, de bourgeoisie noemt zelfs oorlogsdespotie: socialisme; maar wij hebben juist op te passen, dat wij onze termen niet door die verkeerde uitleggingen laten bezoedelen, en dat doen we niet, door ze zélf een andere duiding te gaan geven. Maar is formulering van de eis volkswapening niet duidelijk genoeg, laat men hem dan beter formuleren.

Dit is zeker; niet Wp. wil er nu een bepaalde betekenis aan geven, zoals d. L. zegt, maar onze partij heeft getoond die betekenis eraan te geven. Wij willen het leger in dienst van de meerderheid van het volk, dat betekent practies van het proletariaat. Is dat zo'n „lieve bedoeling“? Om hun klasseheerschappij te bemantelen, stellen de heersers het voor, alsof hun daden, ja hun overheersing zelf, slechts het algemeen belang dient; we zien 't b.v. in deze oorlog, hoe de ergste militaire dictatuur, in het belang van de heersenden uitgeoefend, als volksbelang moet gelden, zelfs de dictatuur die de volkslachting ten bate van de geldzak beveelt. Om dit bedrog te ontmaskeren, om te tonen dat het niet algemeen —, maar klassebelang is waarvoor de volken moeten bloeden, eisen we, dat ze dan ook consequent de macht, die zij gebruiken om zo „in 't algemeen belang“ te handelen, in handen van het „algemeen“ leggen. En wij eisen dat des te meer en te krachtiger, hoe meer hun klasseregering óndemocratiser nog moet worden door de groei van de onderdrukten, van het proletariaat, hoe minder zij dus die eisen kunnen inwilligen, hoe meer wij hem moeten afdwingen.

Nu is het in abstracto zeker mogelijk, dat ook zo'n „algemeen“ dat de wapens ter vrije beschikking heeft, ze verkeerd, d.w.z. niet ten eigen nutte gebruikt. Maar daar juist de bourgeoisie een zo belangrijk wapen niet maar zo uit haar dictatoriale handen geeft, maar 't door het proletariaat op haar moet veroverd worden, is hef practies onmogelijk dat het dan toch nog voor de bourgeoisie ten strijd gaat trekken. Dit is zeker: als het proletariaat voor zichzelf het leger gebruikt, dan zal het ook het kruit zelf weten te betalen. Zolang het nog in kapitalistische dienst knalt, geven wij er „geen cent“ voor. Want 't kruit op zichzelf heeft geen enkele „bedoeling“, de gebruikers geven die eraan — en ons kruit gebruiken wij „m. r. b.“ Wij zijn niet tegen het kruit, maar tegen het kapitalistische gebruik ervan. En zo kunnen we dan ook niet zijn voor „bestrijding van elke militaire organisatie“ zoals Groningen wil, want als het om de verdediging van het proletariaat tegen het kapitalisme ging, dan

wären we er allen voor, en zou ook niet „de organisatie bijzaak“ zijn, zoals de L. beweert.

De L. schijnt mij hier, zoals de herzieneren over het algemeen, twee dingen te verwarren. Dat blijkt al, waar hij onze eis volkswapening een „middel“ noemt. Dit is 't niet, het moet het worden. Al die eisen van het strijdprogram, als we ze eenmaal veroverd hebben, worden ze ons tot middelen, want zij maken de baan vrij voor het socialisme, door de politieke macht van het kapitaal in handen van het proletariaat te leggen. Maar voorshands zijn het nog eisen, is het nog doel dus. (Zoo zegt dan ook d. L. zelf: „we zullen goed doen te overwegen, op welke wijze „we dit machtsmiddel (n.l. het leger) aan de bourgeoisie kunnen ontwingen“ — dat is toch eigenlijk: door welke middelen wij tot de volkswapening kunnen komen.) Middelen daartoe zijn o.a. die in de statuten art. 3 genoemd, hoewel daar toch het grootste gewicht in *h* ligt — de bourgeoisie eist nu eenmaal de „verzekering“, dat we „binnen het raam der wet“ blijven. Maar tot die middelen behoort toch in de eerste plaats de propaganda, dus op militair gebied: de anti-militaristische propaganda. Die moet echter niet alleen de verschrikkingen van den oorlog leren — dat kunnen we aan de dames-vredescongressen overlaten. Hij moet niet leren afkeer van het kruut, maar begerigheid naar het kruut. Niet maar zeggen: hoe schoon zou 't zijn, als legers niet meer waren, maar: hoe verstandig zou 't wezen, als jullie voor je zelf vuchten. Zeker moeten dus, zoals de L. zegt, „de hoofden eerst gerevolutioneerd“ worden, en kan het dan gaan „zoals in alle revoluties, waar dan eerst later een meer revolutionaire legerinrichting kwam“ (in ons geval dus: onze algemeene volkswapening). Maar dat zijn slechts middelen; zouden we daarbij blijven staan, dan zouden we evengoed slechts anti-staatpropaganda moeten maken, zonder voor ogen te houden het doel daarbij: de verovering van die staat: — Of we dan daarbij toch van socialisme zouden spreken, veranderde weinig, want daarvoor is juist de verovering van die staat nodig. Neen, we moeten bij die middelen het naaste doel voor ogen houden, d.i. de verovering van de machtsmiddelen der heersers, om die voor het proletariaat zelf aan te wenden, in dit geval dus: de verovering van de vrije beschikking van het volk over zijn gewapende macht.*) Eerst wanneer, ook met hulp van deze volkswapening, het kapitalisme totaal is overwonnen, kan de mensheid ook deze krachten voor nuttiger dingen gaan gebruiken.

I. H. Anders.

*) Eerder dan het 2e lid, zoals de herzieneren willen, zou dus het eerste lid van paragraaf 7, dat afschaffing van het militaire stelsel eist, kunnen vervallen, daar dit in de eis „volkswapening“ opgesloten ligt.

Een paar kongrespunten.

A. P. schrijft ons:

Het aanstaande kongres der S. D. P. zal beslissen over eenige strijdpunten, waarover in onze partij de meeningen fel op elkaar botsen. De felheid in den strijd ontstaat meestal, waar stelling genomen wordt voor of tegen personen of groepen, terwijl men bij een strijd der beginselen en zakelijke standpunten rustiger blijft; beginselen geven aan den strijd die om hen gevoerd wordt, taaiheid, innerlijke kracht en volharding. Wordt in een strijd van opvattingen het zuiver zakelijke, principieele naar voren gebracht en uitgesproken, dan verdwijnt in den regel het fel en verbitterde, dat er anders uit opgroeit.

Zulk een strijd van meeningen vindt b.v. plaats over de „revolutionaire klubs“. Sommige partijgenooten zien daarin iets goeds, een bewijs, dat ook onder de niet tot de S. D. P. behoorenden het besef tot uiting komt, dat een revolutionaire ontwikkeling noodig is en revolutionaire propaganda gemaakt moet worden. Zij hebben het steeds als belemmering gevoeld, dat de kring, waarin de S. D. P. werkte en gehoord werd, zoo klein was; wat helpt het allerbeste beginsel, wanneer onze stem niemand bereikt? Hier opent zich de gelegenheid, ineens tot een grooter publiek te spreken, dat nog niet ver genoeg is, om naar de S. D. P. te komen, en voeling met deze grootere massa's te krijgen; moeten wij die gelegenheid niet aangrijpen, in die klubs gaan en daar onze ideeën verspreiden? Andere partijgenooten voelen daar tegenover zeer klaar en scherp, dat deze klubs als een soort konkurrentie voor de S. D. P. moeten dienen, als een toevlucht voor allen, die geen reformisme willen, maar toch de konsekwentie nog niet aandurven, aan den strijd der S. D. P. deel te nemen, en nu blij zijn een uitweg te

vinden, die hun het aangename bewustzijn geeft, „revolutionair“ te zijn, zonder iets meer te doen, dan revolutionaire woorden te gebruiken. Daarom moeten de leden van de S. D. P. zich er buiten houden, om dit gedoe, dat toch eigenlijk tegen haar gericht is, niet te ondersteunen.

Zullen wij nu een fellen strijd voeren over de vraag, of onze partijgenooten er in mogen gaan of er buiten moeten blijven? Als in deze of gene plaats die klubs opnemen, dan spreekt het toch van zelf, dat men daar, evengoed als overal elders, probeert propaganda voor ons standpunt te maken, ook al zal daar nooit zoo heel veel uit groeien. Is het niet veel doelmatiger, dat onze partij haar meening, inplaats van over de klubs zelf, over dat-gene duidelijk uitspreekt, wat die klubs zeggen te willen, en dan met de redenen erbij, opdat zulk een uitspraak tot een middel ter verheldering, een wapen in de propaganda zelf wordt?

Ons standpunt tegenover die klubs komt toch hierop neer: een partij of groep kan alleen revolutionair zijn — d.w.z. een kracht in den strijd van het proletariaat ter opheffing van het kapitalisme zijn — door revolutionair te handelen. Dat betekent, dat de macht van de arbeidersklasse alleen opgebouwd kan worden door de praktijk van daadwerkelijk handelen. „Revolutionaire“ propaganda, die alleen door woord en geschrift socialistische denkbeelden en gevoelens in de arbeiders tracht te wekken, is daardoor vrijwel waardeloos, of heeft alleen waarde voorzover zij opwekt tot de praktijk. Alleen door de praktijk, door den dagelijkschen strijd tegen de bourgeoisie op alle gebied van maatschappij en politiek te voeren, kan een arbeidersklasse tot macht — tot klassebewustzijn, politiek inzicht, organisatie, solidariteit — opgroeien. Deze strijd is zwaar, vermoeiend vaak in eindeloos klein gedoe, tergend door schijnbare vruchteloosheid, maar hij alleen brengt de zaak voorwaarts, wanneer het groote beginsel hem leidt. Zoo streed vroeger de sociaal-demokratie in vele landen: dezen strijd voert nu de S. D. P. hier. Als deel van dezen praktischen strijd heeft revolutionaire propaganda haar groote waarde; wordt zij echter losgemaakt van zulk een dagelijksch werken op het terrein van den geheelen grooten politieken en maatschappelijken strijd, dan wordt zij tot een waardeloos zich bedwelmen aan revolutionaire woorden, tot holle phrase, waar niets van overblijft, en die schade doet, doordat zij arbeiders, die wel wat revolutionair voelen, in den waan brengt, dat zij met naar deze woorden te luisteren, iets wezenlijks doen. Als het kongres dit klaar uitspreekt, en het de leden der partij tot plicht maakt, tegenover de revolutionaire propagandaklubs dit standpunt der partij overal tot uitdrukking te brengen, is o.i. alles gedaan, wat noodig is.

Een ander punt, waar op gelijke wijze de meeningen tegenover elkaar staan, betreft de herziening van de Vakvereenigingsmotie. Zij is indertijd ontstaan, om uit te spreken, dat een goed strijdbare vakbeweging slechts mogelijk is, door stevige, blijvende, vaste organisaties op te bouwen; daartoe dienen de centralisatie, de sterke kassen, de speciale beambten. Als uitdrukking van dit standpunt werd aan de arbeiders aanbevolen, zich bij de vakvereenigingen van het N. V. V. aan te sluiten, waarin deze principes belichaamd waren. Waarom wil men dit herzien? Terecht is opgemerkt, dat in de openlijk nationalistische koers, die de S. D. A. P. in Arnhem heeft ingeslagen, geen reden ligt, tegenover het N. V. V. anders te staan dan vroeger. Geldiger reden voor een herziening ligt in het feit, dat ook te voren het N. V. V. al steeds meer van de principes is gaan afwijken, die wij voor juist houden; terwijl tegelijkertijd een praktische samenwerking op sommige punten met de syndikalistische vakvereenigingen is ontstaan, die deze arbeiders vatbaarder voor onze propaganda maakt. Wat het eerste betreft: wij zeggen nog steeds, dat centralisatie, sterke kassen, beambten noodig zijn om een stevige strijdbare vakbeweging te maken — al maken wij daar niet het absolute dogma van, dat steeds scherper centralisatie, steeds groter kassen, steeds meer beambten steeds meer kracht zouden geven — maar als het eerst noodige moet daarbij ten grondslag liggen: de wil om te strijden. Zonder dit beteekenen die dingen eenvoudig een verburgerlijking en verbureaukratisering in den zin van Gompers' Amerikaanse federatie. Wanneer wij zien, dat nu inderdaad het N. V. V. dien weg opgaat, is het noodig als eerste principe de krachtige strijdvaardigheid, de wil tot strijden voorop te zetten; en dan gaat het niet meer aan, de arbeiders steeds uitsluitend

naar het N. V. V. te verwijzen, waarin slechts een gedeelte van de o.i. noodige beginselen zijn belichaamd.

Ook hier zullen onze leden fel tegenover elkaar staan, wanneer de strijd om de vraag gevoerd wordt: N. V. V. of N. A. S. Het komt ons voor, dat de S. D. P. in den strijd tusschen die beide centralen en richtingen der vakbeweging geen partij heeft te kiezen, maar tegenover beide haar zakelijk standpunt moet vastleggen. Zij moet daarbij uitspreken, wat de grondslagen voor een goede krachtige vakbeweging zijn, op welke wijze en door welke beginselen de arbeiders hun organisaties sterk kunnen maken tegenover de ondernemers. Zij moet daarbij doen uitkomen, dat een vakbeweging alleen door strijd in staat is, steeds de belangen der arbeiders tegenover de ondernemers en patroons te verdedigen; dat om dezen strijd zoo goed en doeltreffend mogelijk te voeren, van te voren vaste blijvende organisaties gevormd moeten worden, met flinke weerstandskassen, centralisatie, beambten etc. Zij beveelt dus de arbeiders aan en maakt de partijgenooten tot plicht, overal en steeds in hun vakorganisatie — welke die ook zij — voor deze beginselen te werken. Dit vastleggen van ons zakelijk standpunt is voldoende, zonder dat de partij als zoodanig tusschen de beide centralen en richtingen, die ieder een doel, een kant van ons beginsel vertegenwoordigen, een keuze behoeft te doen. Dit kan men aan de leden zelf overlaten.

A. P.

Kongres-Besprekingen.

Het voorstel „Bussum“ inzake verkiezingen.

Twee wegen staan voor 't proletariaat open: 1. de weg der geleidelijkheid; 2. de weg der revolutionaire actie. De eerste zou men mogen noemen, die van 't materialisme, 't vast geklonken zijn aan 't ding en aan de wet van 't ding. De tweede, die van de daad, de daad door klare geest gedragen, de geest gesproken uit 't zijn, niet beheerscht door dat zijn. Hier dus verbands-erkenning, materie-geest, doch niet gebondenheid dier geest.

't Reformisme, haar kracht puttend uit 't hier eerst aangegevene, dat is de materialistische opvatting, houdt de massa voor, te staan op den bodem der werkelijkheid, te nemen die krachten haar door 't huidig zijn gegeven. Zij richt hare heele gedragslijn op een mogelijkheid van kleine hervormingen, leert tevredenheid, leert berusten, stelt overdreven verwachtingen aan haar taak, in 't kort spitst zich op kleine voordeelen, maakt de massa belust op die voordeelen, doch leert ze niet 't socialistisch inzicht, leert ze niet offeren voor 't doel. 't Directe is alles, in welke vorm ook.

Het wikken en wegen van 't meer of minder voordeel dat de arbeidersklasse kan hebben bij een eventueel steunen van die of die candidaat, mag voor 't oog der massa van belang zijn, de regeerende klasse alleen houdt rekening met de aard der gezindheid der arbeidende klasse, of zij n.l. een wezenlijk verzet in zich draagt of niet.

Is de arbeidende klasse b.v. niet principieel tegen een imperialistische politiek, dan zal en dan kan nooit een werkelijk verzet uit die richting komen. Haar verzet breekt op de onvolmaaktheid van 't inzicht. Zij zal protesteeren, niet verzetten tot de daad, zij draagt haar kracht in zelf-gesuis.

De tijd is gekomen van voor of tegen. Zal de arbeidersklasse haar levensbodem stellen op een mogelijk „in-leven“ van kapitalisme naar socialisme, dan zal, gezien de aanwezige krachten, 't socialistisch idee enorm geschaad worden; allicht kan men 't dan scharen in de rij der utopieën. Hier kunnen we thans niet over uitwijken, maar dat is zeker, dat de bourgeoisie van haar kant alles zal stellen in schijn van hervorming. Daartegen moeten wij waken. Thans is 't een „nu of nooit“, wat zich uitspreekt in 't voorstel-Bussum (no. 15 in „De Tribune“ van 12 Mei): De strijd voor Alg. Kiesrecht, Staatspensioen, zij wordt ondergeschikt aan dit ééne. Naarmate 't proletariaat machtiger wordt, zal op de doorvoering eener democratische staatsregeling minder te rekenen vallen. De verdeling der financieele lasten, ook dat zal meer of minder zwaar op 't proletariaat drukken, naarmate zijn inzicht juister, zijn strijd daardoor feller en gevaarlijker wordt voor de bourgeoisie, voor de bezittende klasse in 't geheel.

Hoewel 't voorstel Bussum in hoofdzaak een negatieve politiek als gedragslijn voert, is zij 't voor ons eenig juiste, wil onze partij staan als strijder voor de socialistische ideeën. Naast de negatieve houding in 't parlement, dan alleen propaganda-tribune, staat 't actieve, dan actiever middel van de economische strijd. 't Verzet moet komen uit 't economisch veld. De vakorganisatie moet zich niet slechts in hoofdzaak bepalen met den vak-strijd, haar strijd moet worden een politieke strijd, zij moet haar krachten wenden tegen de bezittende klasse, haar inzicht putten uit de revolutionaire Soc. Dem. theorie, die zich thans richt tegen 't Imperialisme, tegen 't militarisme. Zij moet gaan tot den aanval!

A. J. S.

Vooruitzichten en Voorstellen.

II.

Wat is Imperialisme? Imperialisme — het is, bij Kautsky, slechts een gemeene „methode“. Het is een methode, om met geweld en dergelijke hatelijke en verwerpelijke middelen datgene te bereiken, wat op zichzelf wettig en noodwendig, maar „veel beter“ door andere methoden, namelijk door de „Demokratie“ te bereiken is. Kautsky ziet in de drang naar uitbreiding van het kapitaal een gewettigde behoefte der moderne ontwikkeling; maar de midde-len, de imperialistische methoden wil hij aan kant doen, en zodoende aan het Imperialisme, het Militarisme en de Koloniale Politiek „hun ergste angel“ ontnemen.

Maar alweer, als we de zaak bij Kautsky eens heel precies bekijken, dan is er bijna heelemaal geen Imperialisme. Want of dat wat thans als zoodanig verschijnt is nog niet Imperialisme, of het is al voorbij.

Engeland? Welnu, de Engelsche koloniën waren veroverd, „lang voor de imperialistische periode“, en thans berust de Zuid-Afrikaansche, de Kana-deesche, de Australische Bond op pure democratie! Tegen zulk een „soort staten“ zouden we nauwelijks iets kunnen inbrengen!

Zuid-Afrika, Egypte, Algiers, Perzië komen steeds meer „het stadium der moderne democratie“ nabij, en daarom komen deze gebieden als objekt van het Imperialisme „niet meer“ in aanmerking! (Blz. 54 Imperialisme „niet meer“ in aanmerking!) (Blz. 54 van Kautsky's brosjure). Rusland? Dit kan — volgens Kautsky — natuurlijk „nog niet“ aan Imperialisme doen, want het heeft zelf nog invoer van kapitaal nodig. Oostenrijk? Eigenlijk kan het ook „nog niet“ imperialistische doeleinden najagen, omdat het eveneens zelf nog invoer van kapitaal noodig heeft; maar tevens zijn ook reeds dergelijke doeleinden voorbij! Zijn „tijdelijke“ imperialistische drang naar Saloniki (de vroeger Turksche, thans Grieksche handelshaven aan de Egeïsche, en zodoende aan de Middellandsche Zee) „heeft sinds lang opgehouden“ — volgens Kautsky. Zijn konflikt met Servië echter (waaruit, gelijk bekend, eind Juli 1914 de Wereldoorlog ontstaan is) is heelemaal niet van een imperialistisch karakter! — volgens Kautsky. Bewijs: Er liggen agrarische belangen aan dit konflikt ten grondslag; Servië zijnerzijds is „nog verre van elke imperialistische tendens“, het bevindt zich in het stadium „van de Nationale Staat“. China? Ook dit komt — volgens Kautsky — met zeven-mijlslarzen „het stadium“ van de Moderne Democratie oftewel van de Nationale Staat nabij; dus ook hier wordt „elke imperialistische politiek onmogelijk“ (wat de verblinde Japanners, die de Neue Zeit, het tijdschrift van Kautsky, niet lezen, — en zooals men weet, in China op imperialistisch avontuur zijn uitgegaan — op dit moment blijkbaar niet eens vermoeden).

In één woord, waar we ook — met Kautsky — om ons heen zien, het Imperialisme heeft niets te beteekenen of zijn dagen zijn geteld, want overal wordt het door de toenemende „Demokratie“ verdrongen! Wacht eens even, Turkijë! Dat was inderdaad een objekt van het Imperialisme, namelijk van het Duitsche. Turkijë dreigde dan ook de windhoek van de imperialistische wereldoorlog te worden. Maar ook hier was juist voor het uitbreken van de tegenwoordige oorlog alles „geregeld“! De oorlog brak op een moment uit, dat er „geen enkel imperialistisch twistpunt meer bestond“ (blz. 63 van K.'s brosjure).

Heeft dus het Imperialisme al vóór de oorlog heelemaal niet bestaan, na de oorlog zal het — dat heeft Kautsky reeds in September van het vorig jaar geprofeteerd — eerst recht ophouden te bestaan. „De export van kapitalen uit de industriestaaten, die bron van Imperialisme en zodoende de eigenlijke oorzaak van de oorlog, houdt, ten minste voorloopig, op.“ Want enerzijds zullen de Euro-peesche industrie-staten na de oorlog „andere zorgen hebben“ dan aan Imperialisme te doen, anderzijds „onttrekken zich“ de landbouwstaten steeds meer aan de uitbuiting door het imperialisme (Neue Zeit, no. 23 van de loopende jaargang 1914-'15, blz. 970). Dus het heele Imperialisme en vooral de tegenwoordige Wereldoorlog was eigenlijk „veel geschreeuw om niets“. Hoe brak dan de oorlog eigenlijk uit? Welnu — „alleen uit de steeds toenemende oorlogstoebereidselen en uit de mobilisatie“! (Blz. 65 van K.'s brosjure).

Waartoe al deze woorden-gymnastiek, vraagt ge,

waarde lezer? Waartoe zoo veel edel zweet en moeite, om algemeen bekende dingen, die thans zelfs van de straat weerklinken, te bestrijden? Het antwoord geeft ons Kautsky door de volgende ontdekking: Wie „volhoudt, dat het Imperialisme in het tegenwoordige stadium van de kapitalistische produktie volstrekt noodzakelijk is“, die „knapt daarmee de zaakjes van de imperialisten op“, „verhoogt hun geestelijke invloed op de massa van het volk en zodoende hun macht“ (blz. 22 van de brosjure). En dus — houdt Kautsky het tegendeel staande. Hij „houdt staande“, dat het Imperialisme heelemaal niet economisch noodzakelijk is, maar „slechts een machtskwestie“ is, en dat de uitbreiding van het kapitaal „het allerbest“ niet door de gewelddadige methoden van het Imperialisme, maar „door de vreedzame democratie“ zou worden bevorderd (blz. 70 van de brosjure). Hoe eenvoudig en duidelijk toch! Marx hield staande, dat de heerschappij van het kapitaal op een bepaalde hoogte der maatschappelijke ontwikkeling een onvermijdelijke economische noodzakelijkheid was; zodoende knapte hij natuurlijk de zaakjes der kapitalisten op, verhoogde hij hun geestelijke invloed en hun macht. Engels hield staande dat de Naamlooze Vennootschappen een economische noodzakelijkheid der kapitalistische produktie waren, en zodoende knapte hij de zaakjes der aandeelhouders op, misschien deed hij wel hun dividenden groeien! De S.D.ie hield tot dusverre staande, dat het tegenwoordige militarisme een historische noodzakelijkheid is als werktuig van de kapitalistische klasse-heerschappij, en zodoende knapte ze de belangen der militaristen op, vergrootte zij hun invloed en hun macht! Dit alles is natuurlijk zonneklaar, en Lassalle kan zich met zijn „Uitspreken wat is“ wel nog eens laten begraven.

Maar Kautsky vergeet, dat zijn reddende ontdekking van de niet-noodigheid van het Imperialisme, dat „slechts een machtskwestie“ is, ons ten slotte weinig troost geeft. Want „de macht“ is — zooals Engels in zijn boek „Anti-Dühring“ eens uiteengezet heeft — in de groote historische tijdperken gezien eveneens een economische faktor en wortelt in economische noodzaak. Kautsky vergeet voorts, dat „de methode“ van het Imperialisme, die hij als een zeer uiterlijke en gemeene bijkomstigheid van het huidige kapitalisme wil afschaffen, het essentiële (het wezenlijke) van het Imperialisme is. Als Kautsky van de gewelddadigheid der imperialistische methoden spreekt, dan ziet hij namelijk zelf slechts het uiterlijk: de geruischvolle en oorlogszuchtige verschijning van het Imperialisme. Hij vergeet dat datgene wat hem als „vreedzame“ en „demokratische“ kapitaal-expansie beter bevalt: de spoorwegbouw en de invoering van de warenhandel in achterlijke landen, — dat dit proces evenzeer, maar stillekens, door een voortdurende gewelddadige ineenstorting van de voorhanden maatschappelijke organisatie onder onophoudelijk gewelddadig ingrijpen van de Staat begeleid wordt. Hij vergeet geheel-en-al, dat ook de Engelsche vrijhandel, welks groote daden in China hij tegenover het Imperialisme stelt en prijst, zich aan de Gele Zee (deel van de Chineesche Zee) met vuurmonden, met de gruweldaden van de oorlog, en met tal van stille daden van geweld, roof en bedrog, van 1839 af tot 1900 toe, de „deur open“ („open deur“ is de leus van de vrijhandel in de koloniën) — gebroken heeft. In een woord, de heele Kautskysche onderscheiding tusschen de legitieme (gewettigde) economische kern en de hatelijke „gewelddadige“ bast van het Imperialisme, welke gewelddadigheid men als iets bijkomstigs het kapitalisme zou willen uit het hoofd praten, is niets dan een haarkloverij aan de schrijftafel. In de bloedige werkelijkheid heeft het Imperialisme kern noch bast apart, het is beide tegelijkertijd; economische noodzaak en geweldmiddelen gaan hier hand aan hand en ze wisselen voortdurend van plaats. Beide zijn ze slechts te overwinnen door het kapitalisme uit de weg te ruimen. Kautsky's plan om het tegenwoordige Imperialisme te beschaven, te „demokratiseren“, het vreedzaam te maken, en het zijn angel uit te trekken, loopt ten slotte ongeveer op de „socialistische“ koloniale politiek van (de bekende reformistische Duitsche politicus) Dr. Eduard David uit. Het utopische van zulk streven, om de tijger zijn klauwen te ontnemen en om hem in te praten, dat hij zich in zijn eigen belang „het best“ met honing en groenten kon voeden, ligt er ten slotte duimen dik op. En als de reformistische Davids (tegen wie Kautsky een dik boek geschreven heeft) hun kleinburgerlijke utopieën vele jaren vóór de tegenwoordige oorlog bedachten, dan is dit minder verwonderlijk, dan dat Kautsky juist tegenwoordig

in het vuur en de donder van de groote wereld-historische, door het Imperialisme veroorzaakte katastrofe aanleiding vindt — monter en onverdroten, als een kriekende krekel in het gras — zijn liedje van de „Ontwapening“, de „Nationale Staat“, de „Demokratische Ontwikkeling“ en de Vrijhandel als de naastbijliggende toekomst-perspektieven van het kapitalisme „in zijn eigen belang“ te zingen. Een meer verkeerd historisch perspektief om de proletariërs wegwijz te maken, is zeker uit de tegenwoordige wereldoorlog niet af te leiden.

(Uit: Die Internationale.)

Mortimer.

Van leiders en massa.

Er wordt thans in Het Weekblad van den A. N. D. B. door Henri Polak een polemiek gevoerd tegen Mevr. Holst haar Nieuwe Tijd-artikel over bovenstaand onderwerp, en hoewel wij geen bewondering hebben voor zonderlinge woudmensen, die door hun daad, „het doolen“, nu reeds een verzwakende invloed op de organisatie van revolutionaire elementen uitoefenen (welke „in principe“ op ons standpunt staan, doch op voorbeeld van Mevr. Holst ook gaan doolen of zich geroepen achten tot het oprichten van revolutionaire clubs tegen ons en dus tot verzwakking der eenige socialistisch-revolutionaire partij in Holland,) is het toch van waarde om ook voor onze lezers de aandacht hierop te vestigen. Het onderwerp toch waarover het hier gaat, raakt ook ons als critici van de leiders der moderne arbeidersbeweging en als voorstanders der massa-actie. Waar Mevr. Holst dus volgens ons theoretisch in dezen op ons standpunt staat, raken ook de argumenten welke tegen haar worden aangevoerd ons. Daarom willen wij de „argumenten“ welke H. P. in zijn eerste artikel aan dit onderwerp gewijd heeft, even bekijken.

Het geheele artikel bevat feitelijk drie argumenten tegen een meer revolutionaire massale taktiek en wel deze: Het eerste is dat er niet eens een massa bestaat bij de S. D. A. P. (toch men zit daar al in de regering!) doch zeker geen revolutionaire massa, en waarom niet. Dan volgen de twee voornaamste argumenten, n.l.: bij een verkiezing komen niet alle leden der partij op om op huisbezoek te gaan; en revolutionaire diamantbewerkers gaan thans voor minder loon werken, terwijl het bestuur moet zorgen dat dit niet te erg wordt.

Het argument van het huisbezoek zelfs te vergelijken zooals H. P. doet met betooging, staking, is zoo'n onzin dat het niet nodig is daarop in te gaan. Maar het andere n.l.: het voor minder loon werken is belangrijk genoeg om er iets van te zeggen, vooral onder de huidige omstandigheden, en voor ons doel.

Hoe is oogenblikkelijk de toestand in de diamant-industrie? Zeer bedroevend; 70 pct. der leden is werkeloos; en wie wil verwachten dat onder zulke omstandigheden de loonen gehandhaafd kunnen blijven lijdt aan zelfoverschatting. Dit gevoelen dan ook de leden; vandaar dat zij al gauw bereid zijn om voor minder loon te gaan werken. Het is de taak der vakvereniging, om daar zoo sterk mogelijk tegen in te gaan; dit is niets nieuws. Voor socialisten stond het altijd vast, dat in tijden van depressie en crisis de loonen een neiging tot dalen hebben. Zelfs bij de best georganiseerde arbeiders. In de diamantindustrie is dat te meer het geval, waar door een reeks van oorzaken vooral in de laatste jaren de loonen een flinke hoogte hadden bereikt. De leerlingwering had hierop een grooten invloed, maar deze nawerking daarvan gaat allengs verdwijnen. De uitzonderingspositie der diamantbewerkers verdwijnt over het algemeen langzaam maar zeker, al zorgt de vakvereniging — wat haar taak is — die teruggang zoolang mogelijk tegen te houden. Een struisvogelpolitiek hiertegen geeft niets, en struisvogelpolitiek is het o.i. het te doen voorkomen, alsof men in staat is alles te kunnen handhaven.

Maar wanneer H. P. spreekt van het weinige verzet der leden dan moeten wij toch zeggen: kan dit anders?

Heeft het bestuur iets anders geleerd? In deze geheele oorlog was de moderne arbeidersbeweging niet anders dan de knecht der regering. Wij herinneren slechts aan de loondrukbevelingen van Treub, waarvan de modernen zich handlangers hebben gemaakt. Aan de dankbaarheid die men kweekte voor het Volksministerie voor de amzalige uitkeering. In het algemeen aan de voor socialisten onwaardige en vernederende taktiek, om maar blij te zijn dat men een kluijfe toegeworpen krijgt. Gelijk een hond! En waar een dergelijk gevoel van onmacht en slaptte wordt aangekweekt, moet men niet jermieeren dat de diamantbewerker die nog werk kan krijgen dit

